

Sako 90

Finská zbrojovka Sako Oy se sídlem v Riihimäki je v současnosti synonymem pro výborné dlouhé kulové zbraně; patří pod ni také značka Tikka a nabízí rovněž náboje. Dnes je Sako součástí skupiny Beretta a pod jejím patronátem si troufá i na vojenské zakázky nejen v regionu severní Evropy. Rozhodně však nezapomíná na svůj tradiční sortiment, kterým jsou lovecké kulovnice. Po úspěšných modelech 75 a 85 nedávno přišel na trh model Sako 90.

| Sako 90 Quest Ultra

Zbrojovka Sako začínala po první světové válce jako malá dílna, která pro vznikající finskou armádu opravovala zbraně. Finsko se totiž po ruských revolucích roku 1917 odtrhlo od Ruska, s nímž oficiálně fungovalo v personální unii. Novému finskému státu chyběla nejen armáda, ale také zbraně. Dne 1. dubna 1921 byla založena firma s jazyk lámajícím finským názvem Suojelukuntain Aseja Konepaja Osakeyhtiö a postupně se rozrostla na regulérní továrnu, dnes známou pod zkratkou SAKO. Hlavní náplní činnosti byly zpočátku opravy a kompletace ruských pušek Mosin 1891, které byly ve výzbroji finské armády a byly (především proti Rusům) moc potřeba.

Po sovětsko-finské zimní a pokračovací válce (tak Finové rozdělili svoji účast ve druhé světové válce) patřilo Finsko, které dvakrát neúspěšně, ale důstojně bojovalo se Sovětským svazem, k poraženým. Rusové je sice neobsadili, ale muselo jim postoupit část území a být k nim loajální. Za to byl Finům ponechán kapitalismus, demo-

kracie a Sovětský svaz tam nakupoval západní zboží.

Po druhé světové válce společnost Sako předělávala vojenské zbraně na lovecké, protože vojenských opakovacích bylo všude plno a vojáci je i oficiálně odkládali s nástupem samonabíjecích a plně automatických zbraní.

Civilní dlouhé kulové zbraně firma Sako vyráběla od roku 1942. Po roce 1960 pak přišla s modelovou řadou loveckých a sportovních kulovnic vyšší střední kvality se třemi délkami závěru. Technicky to byly zbraně odvozené ze systému Mauser 98. Odlišovaly se především řešením matice závěru, zjednodušeným záchytem úderníku a páčkovou pojistkou, umístěnou vpravo vedle závěru. Dvouřadé nábojové schránky byly podobné jako u mauserovek a měly odklopné dno. Spoušťový mechanismus měl regulovatelný odpor, délku chodu a doraz spouště.

Na tomto základě bylo postupně vyvinuto jedenáct modelů v několika desítkách variant od lehkých loveckých přes velkorážové tropické až po sportovní s těžkou hlavní a stavitelnou pažbou. Fir-

ma dodávala kompletní zbraně, nebo jenom systémy, které se dokončovaly jinde a sloužily i jako základ pro luxusní zbraně.

Konstrukce z šedesátých let se s malými změnami udržela ve výrobě do roku 1996, kdy už bylo potřeba přijít s něčím jiným a srovnat krok s konkurencí. Navíc zde byl nový majitel. V polovině 80. let koupila firmu/značku Sako a také značky Tikka a Valmet velká finská firma Nokia. V té době ještě o mobilech, které ji za pár let proslavily, nikdo nic nevěděl.

V 80. letech vznikla opakovací odstřelovačka Sako TRG která byla a dodnes je určena jak pro vojáky, tak pro sportovce. Tato zbraň v mnoha směrech představovala předobraz pozdějšího modelu 75. Měla závěr se třemi uzamykacími ozuby a otevíracím úhlem 60° i výfukový kanál pro odvedení plynů při perforaci zápalky. K tomu patřil dvouřadý zásobník na 10 nábojů. Řada TRG se vyrábí dodnes a existuje hned několik modifikací.

sako